

**รายงานแนวปฏิบัติที่ดี (Good Practice)
การพัฒนาความสามารถในการอ่านและการเขียน
โดยใช้หนังสือเล่มเล็กและแบบฝึกทักษะ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑**

นางกนกรส เนียมสร
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

**โรงเรียนบ้านหนองขาม(สันติกาญจน์ราษฎร์บำรุง)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต ๒**

รายงานแนวปฏิบัติที่ดี (Good Practice)
การพัฒนาความสามารถในการอ่านและการเขียน
โดยใช้หนังสือเล่มเล็กและแบบฝึกทักษะ

โดย
นางกนกรส เนียมสร
ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนบ้านหนองขาม(สันติกาญจน์ราษฎร์บำรุง)
สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต ๒
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำนำ

รายงานวิธีการปฏิบัติที่ดี (Good Practice) การพัฒนาความสามารถในการอ่านและการเขียนโดยใช้หนังสือเล่มเล็กและแบบฝึกทักษะเล่มนี้ จัดทำขึ้นจากการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนบ้านหนองขาม (สันติกาญจน์ราษฎร์บำรุง) ในปีการศึกษา ๒๕๖๗ โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ ซึ่งนับเป็นทักษะพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ที่ดีต่อไป

ขอขอบคุณคณะครู ผู้ปกครอง ผู้เรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่มีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานสถานศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Good Practice) ในการจัดการเรียนการพัฒนาความสามารถในการอ่านและการเขียนของผู้เรียน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการศึกษาต่อไป

กนกกร ส เนียมศร

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ชื่อนวัตกรรม	๑
เจ้าของผลงาน	๑
ความเป็นมาและความสำคัญ	๑
วัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมาย	๒
วิธีปฏิบัติที่ดี/กระบวนการดำเนินงาน	๒
ผลการดำเนินงาน/ผลสัมฤทธิ์/ประโยชน์ที่ได้รับ	๓
บทเรียนที่ได้รับ	๓
การเผยแพร่	๓
ภาคผนวก	๔

นวัตกรรมส่งเสริมการอ่าน ๑ ครู ๑ นวัตกรรม

๑. ชื่อนวัตกรรม

การพัฒนาความสามารถในการอ่านและการเขียนโดยใช้หนังสือเล่มเล็กและแบบฝึกทักษะ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

๒. ชื่อเจ้าของผลงาน

นางกนกกรส เนียมศร ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการ
โรงเรียนบ้านหนองขาม(สันติกาญจน์ราษฎร์บำรุง)

๓. ความเป็นมาและความสำคัญ

การอ่าน เป็นวัฒนธรรมในการแสวงหาความรู้ของประชาชนทุกคน ปัจจุบันสังคมโลกเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้และการแข่งขัน การอ่านจึงเป็นวิธีที่จะช่วยให้ประชากรได้รับความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และแนวคิดใหม่ๆ อันจะเป็นการพัฒนาตนเองและรู้จักปรับตัวให้อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ประเทศไทยตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าวและให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังมีหน่วยงานทุกภาคส่วนร่วมกันจัดกิจกรรมและรณรงค์ส่งเสริมการอ่าน กรอบกักรัฐบาลได้กำหนดนโยบายปฏิรูปการศึกษาทั้งด้านคุณภาพ ประสิทธิภาพ มาตรฐานและความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา นโยบายเร่งด่วนเพื่อร่วมขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาประเทศ ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคนให้มีคุณภาพ เพิ่มอัตราการอ่านของประชาชน โดยการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในรูปแบบต่างๆ เช่น อาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน ห้องสมุดประชาชน บ้านหนังสือชุมชน ห้องสมุดเคลื่อนที่ เพื่อพัฒนา ให้ประชาชนมีความสามารถในการระดับอ่านคล่อง เข้าใจความคิดวิเคราะห์พื้นฐาน และสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและทันเหตุการณ์ รวมทั้งนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน การอ่านเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการเรียนรู้และพัฒนาสติปัญญาของคนในสังคม การอ่านการเขียน ทำให้เกิดการพัฒนาด้านสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมและค่านิยมต่างๆ รวมทั้งช่วยในการเปลี่ยนแปลง การดำเนินชีวิต พัฒนาไปสู่สิ่งที่ดีที่สุดของชีวิต การอ่านการเขียนจึงมีความสำคัญต่อมนุษย์อย่างยิ่ง เช่น การอ่าน การเขียนเป็นสื่อกลางของการเรียนรู้ ผู้อ่านหรือเขียนมากย่อมรู้มากและถ้านำความรู้นั้นไปใช้ประโยชน์ต่อสังคม สังคมย่อมมีประสิทธิภาพในการพัฒนาในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 ได้กล่าวไว้ว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเป็นศักยภาพแต่ด้วยสถานการณ์ในปัจจุบันการแก้ไขปัญหาการศึกษาของครูยังไม่สามารถพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพ และกระบวนการจัดการเรียนการสอน ยังไม่มีวิธีการที่หลากหลายที่จะสามารถพัฒนาผู้เรียนได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรจึงทำให้เด็กในวัยแรกเริ่มในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาด้านการอ่านการเขียนของชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ยังคงเป็นปัญหาที่สำคัญ เพราะถ้านักเรียนมีความบกพร่องด้านการอ่านแล้วจะทำให้กระบวนการเรียนรู้และเข้าใจในบทเรียนทุกๆวิชานั้น มีปัญหาและทำให้นักเรียนเบื่อหน่ายไม่กระตือรือร้นที่จะเรียน ด้วยเหตุนี้นโยบายการศึกษาจึงเป็นนโยบายสำคัญของกระทรวงศึกษาธิการที่ได้ยกระดับการอ่านการเขียนนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ จึงเป็นการวางรากฐาน

ที่มั่นคงของการศึกษาของชาติ โดยเฉพาะชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ซึ่งเป็นวัยที่มีปัญหาด้านการอ่านการเขียนมากกว่าระดับชั้นอื่น เพราะอยู่ในช่วงวัยที่เริ่มพัฒนาทักษะการอ่านการเขียน

จากปัญหาและความสำคัญของการอ่านและการเขียนดังกล่าว จึงได้จัดทำแนวปฏิบัติที่ดี ในการพัฒนาความสามารถในการอ่านและการเขียนโดยใช้หนังสือเล่มเล็กและแบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนบ้านหนองขาม(สันติกาญจน์ราษฎร์บำรุง) ปีการศึกษา ๒๕๖๗ ขึ้น เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน เป็นการเสริมสร้างคุณลักษณะและทักษะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ต่อไป

๔.วัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมาย

- ๔.๑ เพื่อให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนบ้านหนองขาม(สันติกาญจน์ราษฎร์บำรุง) อ่านออกเสียงและเขียนสะกดคำได้ถูกต้อง
- ๔.๒ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยให้สูงขึ้น
- ๔.๓ เพื่อให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนบ้านหนองขาม(สันติกาญจน์ราษฎร์บำรุง) นำความรู้จากการอ่านหนังสือเล่มเล็กไปใช้ในการเรียนรู้และชีวิตประจำวันได้

๕.วิธีปฏิบัติที่ดี/กระบวนการดำเนินงาน

๕.๑ ขั้นวางแผน

- ๑) ศึกษาหลักสูตร ตัวชี้วัด และแนวทางการพัฒนาความสามารถในการอ่านและการเขียน
- ๒) ศึกษาเนื้อหาขั้นตอนการสอนที่ต้องการความสามารถในการอ่านและการเขียน โดยใช้หนังสือเล่มเล็กและแบบฝึกทักษะ
- ๓) จัดเตรียมสื่ออุปกรณ์

๕.๒ ขั้นดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ

- ๑) ครูจัดกิจกรรมความสามารถในการอ่านและการเขียนด้วยการฝึกให้นักเรียนอ่านหนังสือเล่มเล็กเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม
- ๒) นักเรียนศึกษาหนังสือเล่มเล็ก โดยที่ครูนำมาให้นักเรียน
- ๓) ครูตั้งคำถามจากเนื้อเรื่อง(หนังสือเล่มเล็กที่นักเรียนเลือกอ่าน)พร้อมทั้งให้นักเรียนตอบคำถามเป็นรายบุคคล
- ๔) นักเรียนทำแบบฝึกทักษะ จำนวน ๕ แบบฝึกได้แก่
  - แบบฝึกที่ ๑ ตอบคำถามจากหนังสือเล่มเล็ก
  - แบบฝึกที่ ๒ แยกส่วนประกอบของคำ
  - แบบฝึกที่ ๓ แจกลูกสะกดคำ
  - แบบฝึกที่ ๔ เรียนรู้มาตราตัวสะกด
  - แบบฝึกที่ ๕ แต่งประโยค
- ๕) ครูและนักเรียนสรุปผลการอ่านและการเขียน

๕.๓ ขั้นตรวจสอบและประเมิน

- ๑) นักเรียนอ่านหนังสือเล่มเล็กให้ครูฟังตามความสนใจ
- ๒) ครูสังเกตการอ่านและให้คำแนะนำแก้ไขส่วนที่บกพร่อง

๕.๔ ชิ้นรายงานผลเพื่อปรับปรุงพัฒนา

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลการปฏิบัติงานจากการสังเกตการอ่านนักเรียนเป็นรายบุคคล

๖. ผลการดำเนินงาน/ผลสัมฤทธิ์/ประโยชน์ที่ได้รับ

- ๖.๑. โรงเรียนบ้านหนองขาม (สันติกาญจน์ราษฎร์บำรุง) มีนวัตกรรมส่งเสริมการอ่าน ๑ ครู
- ๑ นวัตกรรมในการพัฒนาความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
- ๖.๒ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสูงขึ้น
- ๖.๓ นักเรียนมีสมรรถนะการเรียนรู้ที่ดี และทักษะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑

๗. บทเรียนที่ได้รับ

นวัตกรรมในการพัฒนาความสามารถในการอ่านและการเขียนโดยใช้หนังสือเล่มเล็กและแบบฝึกทักษะกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เป็นสิ่งสำคัญในการส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนให้สามารถเข้าถึงความรู้ ทักษะ กระบวนการต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๘. การเผยแพร่

๘.๑ ได้เผยแพร่ผลงานให้กับคณะครูในกลุ่มสาระภายในโรงเรียนโดยผ่านกระบวนการ PLC เป็นแนวทางการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดกิจกรรม

๘.๒ ได้เผยแพร่ผลงานให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาในกลุ่มโรงเรียนไร่แก้วศาลาลัย และผู้ที่สนใจในกิจกรรมเปิดบ้านวิชาการ (Open House) ปีการศึกษา ๒๕๖๗ ณ โรงเรียนบ้านหนองขาม(สันติกาญจน์ราษฎร์บำรุง) เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๘

ภาคผนวก

ตัวอย่างสื่อนวัตกรรม หนังสือเล่มเล็ก

ภาพกิจกรรมการสอนโดยใช้สื่อนวัตกรรม

ขั้นตอนที่ ๑ ครูนำหนังสือเล่มเล็กประเภทต่าง ๆ มาให้นักเรียนได้ศึกษา

ขั้นตอนที่ ๒ นักเรียนเลือกหนังสือเล่มที่นักเรียนสนใจมาอ่าน โดยครูคอยให้คำแนะนำ

ภาพกิจกรรมการสอนโดยใช้สื่อนวัตกรรม(ต่อ)

ขั้นตอนที่ ๓ นักเรียนอ่านหนังสือที่ตัวเองสนใจพร้อมทั้งตอบคำถามจากคุณครู

ขั้นตอนที่ ๔ นักเรียนเลือกอ่านหนังสือด้วยความตั้งใจ

ภาพกิจกรรมการสอนโดยใช้สื่อนวัตกรรม(ต่อ)

ขั้นตอนที่ ๕ นักเรียนอ่านหนังสือที่หลากหลายพร้อมทั้งตอบคำถามจากคุณครู

ขั้นตอนที่ ๖ ครูและนักเรียนสรุปผลการอ่านจากหนังสือเล่มเล็ก

โรงเรียนบ้านหนองขาม(สันติกาญจน์ราษฎร์บำรุง)